

HABER-SEN

KADIN BÜLTENİ

Haber-Sen Bülten Ekidir.

Baskıya, Şiddete, Zulme Karşı Tüm
Renklerimizle Direniyoruz...

HABER-SEN

BASIN YAYIN İLETİŞİM ve POSTA EMEKÇİLERİ SENDİKASI
MEDIA COMMUNICATION AND POSTAL EMPLOYEES UNION

İçindekiler

Adına Sahibi
Musa Özdemir

Yazı İşleri Müdürü
Can DELİDUMAN

Yazışma Adresi
Necatibey Cad. No: 82/16 Kat: 8
Kızılay/ANKARA
habersengm@gmail.com
www.habersen.org.tr

Hazırlayan
Ayşe NOYAN KOLUMAN
Haber-Sen Genel Merkez
Kadın Sekreteri

Grafik Tasarım & Baskı
LOTUS LIFE AJANS
Şehit Cevdet Özdemir Mh. Sokullu Cd.
Perçem Sk. No: 9/A Çankaya
Tel: 0312 433 23 10 (pbx)
Faks: 0312 434 03 56
info@lotusajans.com
www.lotusajans.com

Haber-Sen Bülten Ekidir.

Merhaba.....	1
25 Kasım'a Doğru.....	2
Bize Fazlasınız Dediler!.....	4
Mobbing ve Mücadele Yöntemleri.	8
PTT'de Kadın Olmak.....	10
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Konusunda Haber-Sen Tarafından Hazırlanan Bilgi Notu.....	12
Uluslararası İlişkilerde Feminist Yaklaşımlar	16
Kadına Yönelik Sıddet Sistemin Ürettiği Bir Sorundur	20
Kadın Meclisi Sonuç Bildirgesi	22
Tanıtım	24

HABER-SEN

KADIN BÜLTENİ

MERHABA...

Sevgili Kadınlar... Bu 25 Kasım'da da haber-sen kadın bülteni ile yeniden bir aradayız. Bildiğiniz gibi 25 Kasım, Dominik Cumhuriyeti'nde faşist rejime ve ataerkil düzene karşı mücadele eden Mirabel kardeşlerin 1960 yılında tecavüz edilerek öldürülmesi nedeniyle BM tarafından 1999 tarihinde "Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü" olarak belirlenmiştir. Bu tarihten itibaren biz kadınlar her 25 Kasım'da kadına yönelik şiddetle mücadelede taleplerimizi dile getiriyoruz. Kadınlara karşı yüzyıllardır var olan öfkeyi ve kötülüğü besleyen, her türlü mekanizmaya ve iktidar odaklarına karşı, şiddetsiz bir hayat kurmak için mücadele veriyoruz.

Bu sayımıza Merkez Kadın Sekreterimiz Ayşe Noyan Koluman'ın Savaş politikalarına karşı kadın mücadelesini, iktidar sahiplerinin kadına ve kadın emeğine karşı yönelimlerini değerlendiren yazısıyla başlıyoruz.

Daha sonra 5 Nolu Şube Sekreterimiz Deniz Samanlı'nın TRT'de yaşanan kısımla ilgili kadın emekçilerle yaptığı söyleşiyi dayanışmamızı büyütüyor.

Disiplin Kurulu Üyemiz Nurcan Güneren'in bizler için derlediği

"Mobbing ve Mücadele Yöntemleri" araştırması ile devam ediyoruz

Haber-Sen 4 Nolu Şube Kadın Sekreterimiz Gülseren Güngördü ise "PTT' de Kadın Olmak" başlıklı yazısında kadınların çalışma koşullarını geniş bir şekilde ele aldı.

Haber-Sen 1 Nolu Şubemizin örgütlenme alanı olan RTÜK'e sunduğu "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bilgi Notu" nu okumanızı öneririz.

4 Nolu Şube Üyemiz Bircan Dağ'ın "Uluslararası İlişkilerde Feminist Yaklaşımlar" başlıklı araştırma yazısı ile devam ediyoruz.

Örgütlenme alanlarından biri de PTT olan DİSK/ İletişim-İş Genel Sekreteri Ayşegül Altunkaynak bizim için yazdı.

Son olarak 23.10.2019 tarihinde yaptığımız Haber-Sen Kadın Meclisi sonuç bildirimimizi de sizlerle paylaşıyoruz.

25 Kasım'a giderken Film ve Kitap Önerilerimize de göz atmanızı öneririz.

25 KASIMA DOĞRU

Ayşe NOYAN KOLUMAN

Haber-Sen Genel Merkez Kadın Sekreteri

Bugün yine uzun bir aradan sonra birlikteyiz. Zaman ve mekan değişsede toplumsal baskı, ataerkil düzen ve şiddetin her türlü de kendini yeniden üretmeye devam ediyor. Ülkede adeta her gün yeni bir şiddet baskı ve savaş gerçeğine uyanır olduk. İktidar ve uluslararası güç odakları kendi çıkarları için,ülkedeki ekonomik krizin üzerini örtmek ve iktidarını sürdürürebilmek için milliyetçilik nidaları ve gerçekliği olmayan sebeplerle ülkeyi savaşa götürmüştür. Ortada olan ve net olan bir şey var ki, o da iktidarın bu savaşla başardığı ya da bilinç düzeyine çıkardığı nokta toplumun çok rahat kutuplaşabildiği gerçeğiydi. İktidar sınır ötesine yaptığı bu hareket ile barbar çeteleri yeniden hareketlendirdiği gibi hem ülkeyi hem de Suriye'nin kuzeyini yeni bir yıkım ve katliam sürecine götürmeye çalışmıştır.

Tüm toplumu derinden etkileyen bu politikaların bedelini hepimiz ödüyoruz. Masa başında kurgulanan sınır ötesi ve berisi taktik oyunları; ölümü, şiddeti, huzursuzluk ve belirsizliği beraberinde getiriyor. Savaş gerçeği, baskıların artması, kadınların tüm kazanımlarına her gün yeni bir müdahalenin eklenmesi barış ihtimalini daha da uzaklaştırıyor. Bir yandan bölünme tehditlerinden bahsedilirken aslında çoktan biraz daha parçalanmış bir toplumla yüzleşiyoruz. Ancak bizler biliyoruz ki savaş ve şiddetle birlikte kadınların ve tüm toplumun gündelik hayatı bile zorlaşıyor, nefes alacağımız alanlar daralıyor.

Elbette savaş ve çatışma ortamında toplumun tüm bileşenleri zarar görür. Cılız da olsa ortaya konulan barış iradesi, toplumun hangi kesiminden gelirse gelsin bir zaaf olarak görülür ve barışı dillendirmenin bile suç sayıldığı günümüzde komşularımızın acılarından zevk almamız, bu acılarla kutlama yapmamız beklenir. Buna bağlı olarak barış aktivistleri gözaltı, tutuklama gibi yasal olmayan yöntemlerle etkisiz hale getirilmeye çalışılır. Sivillerin

yaşam alanları işgal edilir, yaşam hakları ellerinden alınır. Kadınlar, bir mülk olarak görülür. Bedenleri tıpkı işgal edilen coğrafyalar gibi bir işgal alanı sayılır. Kazanmak üzerine kendisini var eden savaş yanlısı anlayış toplumsal değer yargılarını kullanarak savaşın kadınlar için düşünülmüş özel bir biçimini uygular. İşte bu yüzden ki savaş ve çatışma başladığı an kadınların mücadelesi de başlamaktadır.

Tüm bu çatışmalara, savaşa ve yandaşlara verilen kaynaklar ülke ekonomisine demokrasiye sağlanmış olsa toplum yoklukla ve açlıkla, bu ülkenin emekçileri birçok hak gaspıyla karşılaşmamış olacak belki de. Son yıllarda işçiler emekçiler için hazırlanan ve imzalanan toplu sözleşmelere, yapılan uygulamalara baktığımızda bir kez daha bize dayatılanın kölelik koşulları olduğu gerçeğini görebiliriz.

Son yirmi yıla damgasını vuran iktidar; toplumu, toplumsal yaşamı kendi yararına kapitalizmin çıkarlarına göre yeniden dizayn ederken kamuyu da talan etmiştir. Uygulanan bu sistemde en çok hak kaybına uğrayan toplumun bileşenlerinden biri de

kadınlardır. Tarihsel olarak ev işleri ile iş hayatı arasında sıkıştırılan, eril bakış açısıyla mücadele etmek durumunda bırakılan kadınlara bir de performans baskısı, esnek, güvencesiz çalışma gibi insan onuruyla bağdaşmayan yükler bindirilmiştir. Sosyal devlet ilkesinden iyiden iyiye uzaklaşmış, zaten yetersiz olan kreşler de kapatılmıştır. Ataerkil sistemin kuralları çalışma yaşamında da kadına dayatılmakta, PTT TRT emekçileri

gibi diğer kamu kurumlarında çalışan kadınlar da daha fazla mobbinge maruz bırakılmaktadır.

Kadınlar olarak sistemin bu halini elbette ki kabul etmiyoruz. Bizler kadınlara yönelik eşitlikçi politikaların üretilmesi gerekliliğine inanıyor, iş yerlerinde ayrımcılığa karşı yasalar konulması, iş güvencesi ve ücret eşitliği sağlanması için mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Ülkenin özgür ve eşit yaşam talep eden çevreleri olarak İktidarın bize dayatmak istediği barış düşmanı ve emek karşıtı politikalara ortak olmayacağız. Biliyoruz ki kaynağını militarizmden, milliyetçilikten, dincilikten ve cinsiyetçilikten alan bu talan politikalarına karşı ortaya konan itiraz, ancak gerçek bir toplumsal mücadele ve örgütlü bir kadın mücadelesiyle mümkün olabilir.

Özellikle kadınlara dönük baskının bu kadar yüksek olduğu ve neredeyse sokağa çıkmaktan korkar hale geldiğimiz bu dönemde kamusal alanda en çok

gördüğümüz özneler de kadınlar aslında. KHK'lerle işlerinden atılan kadınların direnişi, 8 Mart'ta binlerce kadının sokakları doldurması... Bir araya gelip barışı konuşması, kadınların her koşulda örgütlenmeye ve mücadeleye devam ettiğini gösteriyor bize. Mücadele arzusu ve kararlılığında olan bizler örgütlenerek etkili emek ve barış mücadelesini ortaya koyabiliriz. Değiştirmek ve dönüştürmek elbette bizim elimizde.

Sevgi ve dayanışmayla...

BİZE FAZLASINIZ DEDİLER!

Deniz Salmanlı

KESK Haber-SEN 5 NO'lu Şube Sekreteri

Kafamda böyle bir yazı yoktu. Ta ki arkadaşlarımı ziyarete gidip, bilgisayarın karşısında kendimi bulunca her şey şekillendi. Beraberce bakalım nereye gidecek söz? Tek bildiğim, her anlatılan bizim hikayemiz...

Yağmurlu bir sonbahar günüydü İstanbul'da... Yerin altından yollar yaptılar ve hatta denizin altından; işte o yollardan binlerce insanla yan yana, ama uzak yol aldım. Nereye mi gidiyordum? Kanun Hükmünde Kararnamelerle (KHK) onlarca yıl emek verdikleri mesleklerinden, o mesleklerin yapıldığı yegane kurum olan TRT'den uzaklaştırılan arkadaşlarımın yanına gidiyordum. Bu KHK'lara yabancı değildim; 2016 Temmuz'undan 8 Temmuz 2018'e kadar ülke bu KHK'lar ile yönetilmiş, sonuçları yüzbinlerce insanımızı ev ev etkilemişti. Süreç devam ediyor. 'Hakikat' ise böyle zamanlarda kuyularda saklı kalır, zamanı gelince tüm dehşeti ile o kuyulardan çıkardı, çıkacaktı.

Bunları düşünürken indiğim durakta ziyaretlerine gittiğim arkadaşlarımdan birini karşımda gördüm. İzninizle adlar bende saklı kalsın... Kapılarda değil taa metrolarda karşılanmıştım, bu bir hasretlikti ... Biz TRT'de kamu yayıncılığı geleneğinden gelenler hala bir aileyiz aslında. TRT'den İstihdam Fazlası Personel (İFP) olarak ilan edilip başka kurumlara gönderilen meslektaşlarımız belki de kendilerini evlerinden uzağa düşmüş hissediyorlardı, kim bilir? Ben sormadım... Kucaklaştık ve şimdilik çalıştıkları kuruma doğru gittik ki, kapıda 30 yıldan fazla yayıncılık yapmış diğer İFP meslektaşım bekliyordu, bu da bir hasretlikti... Binaya imzalarımızı atarak

girdik, her yerde büyük takip vardı bu çağda ve biz hala alışamamıştık bu çağa... Çalışma odalarına vardığımda; TRT'de 30 yıl çalışmış ve az sonra yapacağımız sohbette dediği gibi "her başladığım proje ile ilk günkü gibi heyecan..." duyarken başka kurumda kendini bulmuş beni bekleyen diğer arkadaşım ile kucaklaştık... En sevdiğim Anadolu geleneği; 'yoldan geldin açsındır' sofrası hazırlanmıştı, işte bu sevgi idi...

"Kuyudan Çıkan Gerçek" Jean Leon Gerome tablosu

Konuyu bilmeyenlere biraz açalım; TRT ve pek çok kurumda 703 No'lu son OHAL KHK'sı ile yapısal değişikliğe gidildi.

TRT şirketleşti, istihdam şekli değişti... Emekliliğe teşvik adı altında yaklaşık 1800 yetişmiş, tecrübeli yayıncı 2018 yazında adeta emekliliğe zorlandı. Emekliliği tercih etmeyenlerden bazıları 'istihdam fazlası' denilerek TRT'den başka kurumlara atandılar. Bunların hepsi görünürde 1 yıl içinde oldu, ama öncesi var elbette , 'ben yaptım, oldu'...

Metroda karşılayan arkadaşım emekli olması yönünde telkinler için 4 farklı amir tarafından aradığından söz ediyor. Bunu biz emekliliği gelmeyenler de biliyoruz. Yanımızda arkadaşlarımız aranarak ısrarla emekli olup olmayacakları sorgulandı. Bu süreçte, yıllar önce bir sır gibi saklanan Başkanlık olarak kurulduğunu duyduğumuz, ama kendiyile yıllar sonra ilk defa yüz yüze geldiğimiz Değişim Ofisi'yle karşılaştık. Tedirginlik yaratıldı TRT'de. Başka illere gidileceği, başka kurumlara gidileceği korkusu yaratıldı. 1800 kişi emekli oldu sonuçta. Emekli olmayanlar ise, İFP listelerinde var mıyız tedirginliği ile yaşadılar aylarca... Bu listeleri kimler hazırladı? Bu kimseler hangi kurumlardan gelmişlerdi, personeli tanıyorlar mıydı? Kurumda yöneticilik yapanlar -üst kademe hariç-, personeli değerlendirebilecek ve tanıyacak kadar uzun bir süre görevde değiller. Neredeyse son 10 yılda, hatta 5 yıl aralığında, başka yerlerden gelip yerleştiler yönetici koltuğuna. O kadar tanımıyorlar ki arkadaşımın dava dilekçesine TRT'den gelen yanıtta hangi kadroda çalıştığını yazabilmişler, ama ne görev yaptığını yazamamışlardı.

Çaylarımızı yudumlarken, uğranılan haksızlığın ilk olmadığını dinliyorum hiç şaşırılmayarak. Hala mücadelenin ilk aşamasında olduğumuzu iç sesimle söylüyorum; 'Eşit İşe Eşit Ücret'... Yıllarca aynı işi yapan diğer kadrolardan yarı yarıya az ücret alıyor.

Yıllardır TRT'nin farklı departmanlarında çalışmış arkadaşımıza, en son yayında olan 2 programın sorumluluğu verilmişken, listeler açıklanıyor. Yani yoğun çalışıyor iken İFP olduğunu öğreniyor. Bu listelere kendini

gönüllü yazdıran, kuruma son dönemlerde alınmış, çoğunlukla yayıncılıkla ilgisi olmayanlara atıfta bulunarak "...mesleğini yapmışın, kadro karşılığını alamamışsın, elinde 2 iş varken ve yayında iken İFP oldun deniliyor. Öte yandan 3 yıllık muhabir gönüllü İFP olmak istiyor" diyor. On yıllardır TRT'de emek veren diğer arkadaşım ise yıllardır alınan personele dikkat çekiyor "... alırken hiç sormamış, bu personel ihtiyacım mıydı diye? Eskiden yapılan kurum içi sınavlar vardı, kurumda kendi kadrosu dışında iş yapanların yeterliliği varsa yaptığı işin kadrosu için açılırdı sınavlar, artık kalktı" diyor. Pek çok devlet kurumunda olduğu gibi TRT'de de personel alımında; liyakat, yetenek, bilginin değil siyasal referansların etkili olduğunu yıllardır biliyoruz. Bu görünen yeniden yapılanma uygulamalarının Eski/Yeni 'yapılanması' olduğunu düşünüyorum epeydir. Çünkü bizler rejim değişikliğini hala içselleştiremedik, içselleştirecek gibi de değiliz... İç sesim hiç durmuyor hem sohbeti hem yazıyı bölüyor...

Diğer taraftan trajedi-komik bir mobbing hikayesini yazmazsak eksik kalır bu yazı... Daha önceki cemaat yapılanması döneminde, yetişmiş TRT personeli ile çalışmak istemeyen yönetim mobbing yapmak için altyazı eğitimine göndermiş bir arkadaşımızı (Bunu bilmeyenler için söyle örnekleyelim; bir hakimin katip olması gibidir). Bir kereye mahsus sertifika da alınmış. Devamı daha ilginç; kurum bunca yetişmiş insanı İFP yaptıktan sonra, bir kariyer sitesinden ilana çıkarak tam da alınan eğitime uygun altyazıcı arıyor. Tüm koşullara sahip arkadaşımızı TRT'ye iş başvurusunda bulunuyor. Bakalım yanıt verecekler mi?

Biliyor musunuz tüm bu yapılanmayı 'yüksek kamu yararı, yayıncılığı gençleştirmek ve dinamik yapmak için' uyguladığını açıklayan TRT, hem insan kaynağını hem de kamu kaynağını hor, acımasızca kullanıyor. Yıllardır TRT, ekranlarındaki pek çok program dış yapımlara adeta kaynak aktararak ve kendi personeline iş yaptırmayarak kamu kaynaklarını yeterince zarara uğratmamış

mıdır? Yayıncı kadroları çok zor yetişir. En verimli çağlarında emekli olmuş, İFP olmuş pek çok yayıncı var. Bu kamu yayıncılığında bir kıyımdır. Bu sorular ve duygularla sohbete devam ediyoruz. 703 No'lu KHK'da İFP olduğunda hiçbir hak kaybı olmayacağı yazıyordu. Ancak öğreniyoruz ki bu doğru değil. Diyorlar ki "...bugün gelinen noktada, teker teker haklarımızın elimizden

alındığını görüyoruz". Şimdiye kadar bu haksız uygulamaya ses çıkarmayan hatta gönüllü olarak İFP olanlar ses çıkarmaya başlamışlar. Acı bir gülümseme oluyor yüzümdede; bu kadar oportünist olmak zorunda mıydınız? Aklıma bir avuç TRT çalışanı ile yaptığımız basın açıklaması geliyor, kapı arkalarında, pencerelerde 'gönlümüz sizinle' diyen oportünistler bir del

Değişen istihdam biçiminden de bahsetmiştik. Artık kadrolu devlet memuriyeti kalkıyor diyebiliriz aslında. Neoliberal politikalar ile esnek, güvencesiz, taşeron, yarı-zamanlı çalışma biçimleri her sektörde uygulanmaya başlandı. Sözleşmeli öğretmenler, sağlık çalışanları, sözleşmeli PTT çalışanları gibi taşeron şirketler üzerinden hizmet alan kamu kuruluşlarındandı TRT. Artık tüm personeli Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Personel olarak(ÖHHTP) çalıştırmak istiyor. Sözleşme koşulları oldukça ağır, ucu açık sözleşmelerle güvencesiz ve yeni kamu çalışanı modeli ile TRT kamu hizmeti yayıncılığında tamamen çıkmıştır. Kadrolu emekçiler çok azalmış, etkin görevlerden uzaklaştırılmıştır, güdümlü ve liyakatsiz personel ile yola devam edilmektedir. Birilerine fazlasınız derken bir yandan da 1422 kişi ÖHHTP olarak işe alınmıştır bu süreçte... Bu kişilerden birisi ise İFP listelerinin altında imzası olan bir zattır. Sohbete gittiğim arkadaşlarımda dediği gibi bunların hepsinin sorgulanması gerekiyor. Ve çok önemli bir insani konuya değiniyorlar "eskiden yoldan geldiğimizde

(çekimden), dosyaları kapatırken memurlar ile 'nasıl gitti çekim, yorulmuşsundur, anlat hele' muhabbetimiz olurdu, şimdi diyalog kurulmuyor," bilgisayarda işini yapıp, asla sorgulamayan, sormayan bir personel modelinden bahsediyor. Bence bu yeni dönemde en büyük yıkımlarından biri; insan-insan ilişkisinin robotlaşması... Bu kadar çok gelenekten bahseden bir yapının "insandan uzaklaşan" ve toptancı yıkım ile Kurumun altı dinamitlendi.

TRT'nin geleceğini nasıl görüyorsunuz diye bir soru sordum, yanıtlarını bilerek... Çok net "artık bir TRT yok, son 10-12 yıldır artık bir TRT yok" dediler. Ne kadar haklısınız, ben bu yazıyı yazarken 22 yıldır çalıştığım TRT İstanbul Televizyonu binası boşaltılmıştı. Çok hüznü bir gündü. Bizim TRT ailesi olduğumuz bina artık yok, kurumsal yapı ise on yıldır an be an yok oldu... "TRT küçültülmeli, devlet kanalı olmalı ama bu şekilde değil" diye ekliyorlar... Özellikle program yaptırılan asli personelin işlevsiz kalmasından 'utanç' duyduklarını TRT aidiyeti ile söylüyorlar. Eskiden TRT'de çalıştığını göğsü kabararak söylediklerini,

ama artık oluşan TRT algısından rahatsızlık duyduklarını üzümlerle belirtiyor.

Sona doğru duygularını soruyorum ki benim için aslolan budur yani insan yanımızdır. Biri "Kırgın, kızgın ve öfkeli" olduğunu söylüyor, kurumdaki insanların da tıpkı toplumdaki gibi bir ikiye ayrıldığını, bunun üzücü olduğunu söylüyor. Diğeri "Kırgın değilim herkes kendi tabiatını gerçekleştirir" diyor ve onurlu bir kahkaha atıyor. Bu süreçte İFP olmuş pek çok meslektaşımızla farklı şehirlerde de olsalar sürekli iletişim

halinde olmayı kader ortaklığı olarak nitelendiriyor. Aynı zamanda gittikleri kurumlarda iyi karşılandıklarını ama niteliklerine, kadrolarına uygun işlerde değerlendirilemediklerini de ekliyorlar. Çünkü bu kadroların çoğu sadece TRT'ye özel kadrolardı.

Bu yazı bir iç döküme dönüştü farkındayım. Yapılanlar içimize sinmiyor, sinmesin... Bunca kuşatılmışlık altında, söz bırakmak istiyoruz... Bu sohbetten pencereden dışarı baktığımda bir sürü dini vakıf binaları

görüydüm. Bundan sonra ne olacaktı? "Mücadeleye devam, geçen seneki emekliliği kabul etmedik, herkes kendi tercihini yapar, kalmayı tercih ettik ve başka kuruma atandık, geri döneceğiz" diyorlar "geri döneceğiz". Dostlardan ayrılırken hala yağmur serpiştiriyordu. Geri döneceklerini biliyorum kulağımda KHK ile ihraç olmuş KESK üyesi arkadaşlarımla attığımız slogan yankılanarak yürüdüm; 'KHK'lar Gidecek Biz Kalacağız!'

25 Kasım'da çıkacak bu derginin konusu neden bu konu oldu? Devlet-insan ilişkisinde

şiddet her coğrafyada farklı biçimlerde olageldi bu dünyada... Bu bir iktidar biçimi değil midir? Eril zihniyetin, dikey hiyerarşiye dayalı iktidar biçimi merkezi, otoriterdir. TRT'de yetkilerin çoğu tek Genel Müdüre verilmiştir tıpkı Türk tipi Cumhurbaşkanlığı gibi... KHK'lar bu sistemin kanunları oldu, hukuk yok oldu... Biz sendika olarak süreçte hep tüm İFP'li meslektaşlarla dayanışma içinde olduk. Tüm zorbalıklara karşı dayanışma içinde olmalıyız! Saflar sıklaşmazsa olacaklar oluyor görüyoruz ama eğer saflar sıklaşırsa dizi titrer muktedirlerin bunu da biliyoruz...

MOBBİNG VE MÜCADELE YÖNTEMLERİ

Nurcan Güneren

Haber-SEN Disiplin Kurulu Üyesi

Çağımızın vebası haline gelen mobbing kavramı özellikle gelişmiş ülkeler başta olmak üzere birçok ülkenin mevzuatında çoktan yerini almışken, ülkemizde henüz açık bir yasal düzenlemeye konu olmamıştır. Üstelik Türkiye’de çok yaygın olmasına rağmen işyerlerinde meydana gelen bu sürecin henüz ne anlama geldiği de pek bilinmemekte. Hatta mağdurun bile kendisinin maruz kaldığı psikolojik taciz eylemine anlam ve isim vermekte zorlandığı, bunu iş yaşamının getirdiği stres ve rekabet ortamının bir gereği olarak normal kabul edip hoş gördüğü veya görmezden geldiği, kimi zaman da bunu dile getirmekten çekindiği bir gerçektir.

Peki, nedir bu mobbing? Bu kavramın kabul görmüş tek bir yasal tanımı olmamakla birlikte, Türkiye’nin de üyesi bulunduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO), mobbingi “hedeflenen bir çalışana karşı cephe oluşturmak, grup halinde saldırmak” şeklinde tanımlamış ve sürekli olumsuz sözleri, eleştirileri, bir çalışana sosyal ilişkilerden izole etmeyi, hakkında dedikodu yapmayı ya da yanlış bilgi yaymayı grup halinde saldırı olarak kabul etmiştir.

Anlaşılacağı üzere, İLO’nun bu tanımı fiziksel saldırgan davranışlar ile birlikte, aynı zamanda psikolojik saldırgan davranışları da şiddet kapsamına dâhil etmektedir. Böylece İLO, mobbingi tüm dünyada giderek artan ve çalışma hayatına doğrudan etkisi olan hem bireysel hem de örgütsel anlamda önemli bir sorun olarak kabul etmektedir.

Mobbing sanıldığı üzere sadece üstten asta uygulanmaz. Asttan üste ve eşit pozisyonda

çalışanlar arasında da sistematik biçimde uygulanan her türlü aşağılama, tehdit, siddet kötü muamele eylemlerini içine alan davranışlar toplamıdır. Devlet dairelerinde özellikle üstten asta olmak üzere idareciler tarafından çalışanlara uygulanan mobbing yaygındır. Çünkü hiyerarşi gücünden kaynaklanan bazı yetkilere sahiptir. Örneğin atama, denetleme, görevde yükseltme,

disiplin cezası verme gibi işlemlerde astına karşı görevini kötüye kullanabilir. İdari amir, bu yetkilerini astına karşı kötüye kullanabilir. Ve emir altında olan bir çalışan için bu tarz psikolojik tacizlere karşı koymak hiç de kolay değildir. Aşağıdaki tabloda, meslek hayatımızda en az birinin başımıza gelmiş olabileceği mobbing çeşitleri derlenmiştir.

PSİKOLOJİK TACİZ DAVRANIŞININ TÜRÜ	PSİKOLOJİK TACİZ DAVRANIŞI
Hedeflenen kişinin Mesleki ya da Kişisel İtibarını Zedelemeye Yönelik Davranışlar	Hedeflenen kişihakkında dedikodu yapmak, Hedeflenen kişi hakkında asılsız haber çıkarmak, Hedeflenen kişi ile alay etmek, Hedeflenen kişi hakkında yersiz suçlamalarda bulunmak, vb.
Hedeflenen Kişinin Kişisel Tahammülünü Zorlayıcı Davranışlar	Hedeflenen kişiye isim takmak, Hedeflenen kişiye alenen hakaret etmek, Hedeflenen kişiyi küçümsemek, Hedeflenen kişiye bağırarak, Hedeflenen kişiye gözdağı vermek, Hedeflenen kişiye ters ters bakmak, Hedeflenen kişiye küfür etmek, vb.
Hedeflenen Kişiyi Dışlama ya da İzole Etmeye, İstifaya Zorlama ya da İşten Çıkarmaya Yönelik Davranışlar	Hedeflenen kişiyi mesleki faaliyetlerin dışında bırakmak, Hedeflenen kişinin fırsatlara erişimini engellemek, Hedeflenen kişiyi fiziksel ve sosyal olarak dışlamak, Hedeflenen kişiyi kasti olarak yasal çalışma, süresinin üzerinde çalışmaya zorlamak, Hedeflenen kişiye fazla iş yükü vermek, Hedeflenen kişinin izin taleplerini makul bir neden olmaksızın sürekli reddetmek, vb.

MOBBİNGİN ETKİLERİ

Mobbing süreci içerisinde en büyük zararı mağdurun kendisi görmektedir. Bunlar:

- Bireyin bozulan ruhsal ve fiziksel sağlığı (baş dönmesi, titreme, depresyon, dikkat bozukluğu, dışlanmışlık hissi, sinirlilik, utanç duygusu, panik atak, çarpıntı, travma sonrası stres bozukluğu, paranoya, baş ağrıları, sırt ağrıları, mide ve bağırsak ağrıları, yüksek tansiyon, uyku bozukluğu, kalp krizi)
- Bireyin bozulan ekonomik düzeni (oluşan sağlık problemleri için yapılmak zorunda kalınan harcamalar, işten çıkma ya da çıkarılma riski)
- Bireyin bozulan sosyal düzeni (işyerinden dışlanmış ve mesleki kimliğini yitirmiş bireyin, zamanla sosyal çevre ve aile çevresindeki yerini de yitirmesi) şeklinde örneklendirilmekte.

- Mobbingin şikâyete konu olması için bu tablodaki davranışla sistematik bir şekilde en az 6 ay süreyle maruz kalmak gerekmekte, Kanunda henüz açık bir tanımı olmayıp yargı mercileri konunun fiziksel boyutu ile ilgilenmektedir ve bu yüzden tablodaki örneklere maruz kalmakta olduğumuz zaman mutlaka tanıklık edecek birilerinin bulunmasının faydası çok büyüktür. Uzun bir zaman diliminde gerçekleştiğinden hatırlaması kolaylığı için bir mobbing defteri tutulmalıdır. Yaşanan sağlık sorunları karşısında tıbbi yardım almaktan ve bunları belgelendirmekten kaçınılmamalıdır. Her şeyden öncesi üyesi olunan sendikanın avukatından hukuki destek alınmalıdır. Unutulmamalıdır ki mobbing şikâyetleri ile ilgilenmek sendikaların esas görevleri arasındadır.

KAYNAKÇA: 1- İstanbul Barosu Dergisi
2- Ege Akademik Bakış - Ümit İLHAN

PTT'DE KADIN OLMAK

Gülseren Güngördü

Haber-Sen 4 Nolu Şube Kadın Sekreteri

Nerden başlamak lazım? Yada ne kadar geri gitmek lazım? Hayatlarımızda tekrar söz sahibi olmak, korkmadan yaşamak, emeğimizin var olan değerini görmesi için. 5000 yıl geri gitmek mümkün olmadığına göre var olan erkek tahakkümcü zihniyeti yıkıp 5000 yıl öncesine götürmek gerekiyor ve oradan başlamak gerek.

Tüm dünyada kadın olarak tarifsiz zorluklarla karşı karşıya kaldık. Bu zorluklar arasında başta şiddet, katliam, taciz, tecavüz, yok sayılma ve daha birçok zorluklar sayılabilir. Örneğin, Ortadoğu coğrafyasında tek tanrılı dinlerle birlikte kadınlar şeytanlaştırılmış, lanetlenmiş, erkeğin kaburgasından yaratılan ve erkeğe hizmet için yaratılmış varlıklar olarak kabul görmüşlerdir. Ortadoğu kültürleri ve inançlarının bir mozaiği olan günümüz Türkiye'sinde de tüm dünyada olduğu gibi kadın mücadelesi her zaman var olmuş ve kadınlar onlara dayatılan eril toplumsal rollerin dışına çıkmak için büyük mücadele ve bedeller ödemişlerdir. Bu mücadeleler sonucu kısmen de olsa kazanılmış bir çok kadın hakları şimdiki erkek egemen iktidarlar tarafından yok sayılmaya ve gasp edilmeye çalışıyor. Başta nafaka hakkı, İstanbul sözleşmesi, 6284 sayılı yasa, eş temsiliyet ve eş başkanlık gibi kadınların kazanılmış hakları uygulamaya geçirilmediği gibi şimdide tamamen kaldırılmaya çalışılmaktadır. Bu erkek egemen faşist zihniyet her yerde ilk önce kadın kazanımlarını hedef almaktadır. Türkiye'de en çok ses çıkararak ve haklarında ısrarcı olan emekçi kadınlardır. Eril devlet zihniyeti kadın mücadelesinden korktuğundan ki sindirmek için ayrı bir çaba sarf etmektedir. Bu zihniyetin tüm çabalarına rağmen, toplum içinde bin bir güçlkle kendini var eden, verili ailenin tutsağı olmayı ret eden emekçi kadınlar hedef alınmaktadır. Buradan yola çıkarak Türkiye'nin birçok kurum ve kuruluşlarında, tarımda, tekstilde, ev içinde muazzam bir kadın emeği vardır. Bir o kadarda emek sömürsü de mevcuttur.

Türkiye'nin 179 yıllık kurumu olan PTT de çalışan kadın emekçilerin yaşadığı sorunlara değineceğiz. PTT de kadın çalışanlar kurumun birçok kademesinde yer almaktadır. Genelde de dağıtım, gişe, büro ve idari işlerinde çalışmaktadırlar. En ağır çalışma biçimlerinden biri olan dağıtımda kadınlar, tüm personelin yaşadığı eleman eksikliğinden kaynaklı angarya, iş yükü, performansa dayalı çalışmaktan kaynaklı iş barışının bozulması, eşit işe eşit ücret uygulamasının olmayışı, sağlıksız çalışma koşulları, yemek sorunu, servis ve ulaşım sıkıntıları vb. ortak sorunları yaşamakla birlikte birde kadın olmaktan kaynaklı ayrıca sorun ve sıkıntı yaşamaktadırlar. Ptt Dağıtım ve İşleme merkezlerinde kadınlar, ortamın erkek ağırlıklı olmasından kaynaklı eril dilin fazlaca kullanıldığı, cinsiyetçi söylemlerin normalleştiği, argo ve küfürlü ortamlara maruz kalmaktadır. Yöneticilerin özellikle kadın çalışanlara ses yükselterek ve bunu şova dönüştürerek üstünlüklerini kurma çabası psikolojik mobingin yine kadınlar üzerinde daha şiddetli uygulandığını göstermektedir. Kalitesiz ve çalışanların fikirleri alınmadan üretilen kıyafetlerin genelde erkek beden ölçüleri baz alınarak yapılmasından dolayı özellikle kask, eldiven, ayakkabı vb. ürünlerde kadın dağıtıcılar sorun yaşamaktadırlar.

İnsanın fizyolojik yapısı göz önünde bulundurulmadan dağıtıcılarda eşit yükte gönderilerin verilmesi birçok kadın çalışanda meslek hastalığı dediğimiz bel ve boyun fıtığı oluşmasına sebebiyet vermektedir. Yine dağıtımda lavabo ihtiyacı kadınlar için başlı başına sorun teşkil etmekte bir de regl

ve hamilelik dönemlerine denk geldiğinde işkence haline dönüşmektedir. Buna rağmen yıpranma payı verilmediği de kendi içinde bir tezatlık barındırmaktadır. Kadınlar hamilelik, doğum sonrası izinler, süt izinleri ve regl zamanlarında izin kullanmakta ciddi sorunlar yaşamaktadırlar. Buna bide kurumun personel eksikliği eklenince bu izin taleplerinde sadece idare ile değil çalışma arkadaşlarıyla da karşı karşıya kalıyorlar.

Toplumda çocuk bakımı sadece anneye yüklenmiş bir sorumlulukmuş gibi yaklaşıldığından bir çok kadın doğum izninden sonra kreş olmadığından ücretsiz izin almak zorunda kalmaktadır. Dağıtım alanlarında özellikle kadın çalışanlar şiddet olaylarının yoğunlaştığı mahallelerde, dar ve kuytu sokaklarda, apartman katlarında bin bir çeşit güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalmakta, yaşayacakları saldırı, taciz, tecavüz olaylarında da maalesef ki kurumun aldığı herhangi bir önlem bulunmamaktadır. Kurum idarecileri ise genelde bekar kadın ise evlendikten sonra eşinin olduğu yere tayin isteyeceğinden yada evliyse çocuk doğurup hamilelik ve ücretsiz izin kullanmasından kaynaklı oluşacak personel eksikliğini giderilmeyeceğinden kadın çalışan olmasını istememekte ve bunu çok rahat dillendirmektedirler.

Son zamanlarda PTT sınav ve mülakata dayalı personel alımlarına başlamasıyla, göreve başlayan personellerin erkek sayısında ciddi artışların olması; mülakat sorularında kadın adaylara bekar, ne zaman evlenmeyi düşünüyorsun? Evli ise, çocuğun var mı yada kaç çocuk yapmayı düşünüyorsun? Şeklinde sorulan soruların kurumda cinsiyete dayalı, kadını çalışma alanının dışında bırakan uygulamaların önünü açmıştır.

Yönetim kademesinde kurumun objektif sınavların dışında liyakatı esas almayan mülakata dayalı alımlar da kadınların aleyhine olmuştur. Kurumun başmüdür, başmüdür yrd. daire başkanları, müdürlük, şeflik ve baş dağıtıcılık gibi kademelerinde erkek ve kadın personel sayılarındaki oranın uçurum denecek kadar fazla olması kadın çalışanların kurumda liyakate dayalı görevde yükselmelerini önemli ölçüde engellemektedir. Buna rağmen birçok kadın yönetici de bünyesinde çalışan erkek personele iş yaptırırken ciddi dirençle karşılaşmaktadır.

Gişelerde çalışan kadınların çoğu ücra ve

kuytu köşelerde açılan PTT şubelerinde güvenliksiz bir şekilde tek başına çalışmaktadır. Vatandaşlar tarafından çok rahat bir şekilde hedef haline gelmekte, soygun, darp, hakaret, taciz vb. birçok sorunla baş başa kalmaktadırlar. En insani ihtiyaçlarını bile karşılayamamaktadırlar. Şubenin temizliği, güvenliği, amiri, personeli görevlerini tek başına üstlenmek zorunda kalmaktadırlar. Maalesef ki PTT kurumunun erkek yoğunluklu bir ortam olmasından kaynaklı birçok kadın arkadaşımız çalışma arkadaşı erkekler, amirler ve vatandaşlar tarafından cinsel taciz ve mobing yaşadıkları halde bunu dillendirmekte ve kadın dayanışmasını oluşturmakta yeterli desteği bulamamaktadırlar. Buna yönelik yıllardır KESK Haber-sen olarak kurum içi eğitimlerde toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddetin önlenmesi yönündeki eğitim taleplerimiz kabul edilmemiştir. Nihayet kurum artık toplumda artan kadına yönelik şiddeti fark etti ve eğitimi vermeye başladı dediğimiz bir zamanda, eğitimci olarak eğitim verenlerin çoğunun erkek olması yetmiyormuş gibi bir çoğunun aslında hem evde hem de iş yerinde kadına yönelik eril yaklaşımda bulunan kişilerden seçilmiş olması aslında kurumun bunu ne kadar da önemseydiğinin bir kanıtı olmuştur.

Biz kadınlar kendi yaşamlarımızı özgürleştirmek, emeğimize, kimliğimize, bedenimize sahip çıkmak için eril zihniyetle yönetilen kurumlardan çözüm beklemeyeceğiz. Çözümün bizim öz gücümüzde ve öz örgütlülüğümüzde olduğunun bilici ile nerede olursak olalım kadın dayanışmasını büyütme ve yaşam alanlarımızı özgürleştirmeye devam edeceğiz.

**JİN JİYAN AZADİ.YAŞASIN KADIN
DAYANIŞMASI.VARDIK, VARIZ,
VAROLACAĞIZ.**

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU BAŞKANLIĞI İÇİN TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ KONUSUNDA HABER-SEN TARAFINDAN HAZIRLANAN BİLGİ NOTU

Ankara 1 Nolu Şube

Malumları olduğu üzere, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8, 9 ve 32. maddelerinde, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına ilişkin hükümler yer almaktadır (Ek 1). Ayrıca, "Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler" konulu ve 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi (Ek 2), başta RTÜK olmak üzere, görsel-işitsel medya hizmetleri alanındaki pek çok kurum ve kuruluşta toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için ödevler yüklemiştir.

Daha pek çok ulusal (6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun) ve uluslararası düzenleme (Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi / 1985'te TBMM'de kabul edildi. Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi [İstanbul Sözleşmesi] / 2011'de TBMM'de kabul edildi) kadınlara karşı yapılan ayrımcılıkla mücadele konusunda ülkemizdeki ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yükümlülük getirmiştir.

Ayrıca, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği", görsel-işitsel medya hizmetleri alanında RTÜK'ün üyesi olduğu ve katkı sağladığı pek çok uluslararası platformda (BRAE, IBRAF, EPRA, MNRA, Avrupa Konseyi CDMSI ve Alt Komiteler, Avrupa Komisyonu ERGA, Avrupa Görsel-İşitsel Gözlemevi, vb.) sürekli olarak gündemde olan ve yeni boyutlar kazanan bir konudur.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda ulusal ve uluslararası mevzuat tarafından doğrudan sorumluluk verilen RTÜK'ün ilgili paydaşlarla

bir araya gelmesi ve bir eylem planı çerçevesinde harekete geçmesi gerektiğini düşünüyoruz.

ÖNERİLERİMİZ:

1. Ankara Üniversitesi (AÜ) Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM) tarafından sonbaharda 10 haftalık bir süreyle Cebeci Yerleşkesi'nde düzenlenen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Sertifika Programı"na, özellikle İzleme ve Değerlendirme Dairesi, Uluslararası İlişkiler Dairesi ve Hukuk Müşavirliği başta olmak üzere RTÜK'ün tüm birimlerindeki çalışanlar katılım sağlamalıdır.
2. RTÜK Üyelerinden biri, Üst Kurul kararıyla "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği konusunda sorumlu Üst Kurul Üyesi" olarak belirlenmeli ve RTÜK'ün tüm birimlerinden uzmanların yer aldığı ve doğrudan bu Üyeye bağlı olarak çalışan bir Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Daimi Komisyonu oluşturulmalıdır. Bu Daimi Komisyon, haftada en az bir kez bir araya gelerek; yayıncılık sektöründeki kadın istihdamı, kadına karşı ayrımcı uygulamalarla mücadele, medya hizmetlerinde kadınların temsili, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için sektöre yönelik öneriler, yurt dışındaki iyi uygulama örnekleri, vb. konularda çalışmalar yürütmelidir. Bu çalışmalar, aylık olarak Üst Kurula sunulmalıdır.

Ekler:

1. 6112 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri (1 sayfa)
2. Başbakanlık Genelgesi'nin ilgili maddeleri (2 sayfa)

**6112 SAYILI
RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYIN HİZMETLERİ
HAKKINDA KANUN**

Yayın hizmeti ilkeleri

MADDE 8 – (1) Medya hizmet sağlayıcılar, yayın hizmetlerini kamusal sorumluluk anlayışıyla bu fıkrada yer alan ilkelere uygun olarak sunarlar. Yayın hizmetleri;
(...)

b) Irk, dil, din, **cinsiyet**, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturamaz.

e) Irk, renk, dil, din, tabiiyet, **cinsiyet**, engellilik, siyasî ve felsefî düşünce, mezhep ve benzeri nedenlerle ayrımcılık yapan ve bireyleri aşağılayan yayınları içeremez ve teşvik edemez.

s) **Toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden ve kadını istismar eden programlar** içeremez.

Yayın Hizmetlerinde Ticarî İletişim

MADDE 9 - (6) Ticarî iletişim, 8 inci maddede belirlenen esas ve ilkeler saklı kalmak kaydıyla;

d) **Kadınların istismarına** yönelik olmamak,

b) **Cinsiyet**, ırk, renk veya etnik köken, tabiiyet, din, felsefî inanç veya siyasî düşünce, engellilik, yaş ve herhangi bir ayrımcılığı içermemek veya teşvik etmemek, zorundadır.

İdarî yaptırımlar

MADDE 32 – (4) İdarî tedbir uygulanması sonucu yayını durdurulan programların yerine, aynı yayın kuşağında ve ticarî iletişim yayını içermeksizin, Üst Kurulca temin edilen eğitim, kültür, trafik, **kadın ve çocuk hakları**, gençlerin fiziksel ve ahlakî gelişimi, uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarla mücadele, Türk dilinin güzel kullanımı, çevre eğitimi, engelli sorunları, sağlık ve benzeri kamuya yararlı konularda programlar yayınlanır.

KONU: Çocuk ve Kadımlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler.

GENELGE
2006/17

Kadın ve çocuklara yönelik şiddet insanlığın gündemindeki yerini korumaktadır. Bu tür şiddetin en acımasız biçimi kamuoyunda "töre cinayeti" olarak tanımlanan kadımla yönelik öldürme olaylarıdır. Kadın ve çocuklara yönelik şiddetin ülkemizde de devam ediyor olması yeni ve acil önlemlerin alınmasını gerekli kılmaktadır. Ekonomik kalkınma ve gelişme ile birlikte eğitim ve kültür düzeyinin yükselmesiyle giderek ortadan kalkacak olan bu sorunların çözümü için kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte sivil toplum örgütleri ve vatandaşlarımızın büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir.

Nitekim Türkiye Büyük Millet Meclisi de sosyal bir yara olan bu olguya ilgilene ihtiyaç hissetmiş, 28/6/2005 tarihli ve 853 sayılı kararla bir araştırma komisyonu teşkil etmiştir. Bu komisyon çalışmalarını tamamlayarak kadın ve çocuklara yönelik şiddetin sebepleri ile alınabilecek önlemleri belirleyen kapsamlı bir rapor hazırlamıştır.

Mezkr komisyon çalışmaları sonucunda hazırlanan ve Hükümetimizde de benimsenen bu konuda alınacak önlemlere ilişkin öneriler ve bundan sorumlu kuruluşlar ekli listelerde belirtilmiştir. Bu önerilerle ilgili olarak başlatılacak çalışmalarda koordinasyon görevi çocuğa yönelik şiddet konusunda Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esitgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, kadımla yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda ise Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilecektir.

Sorumlu kuruluşların ve bu kuruluşlarla işbirliği içerisinde hareket etmesi gereken kurumların ayrı ayrı belirlediği önlemlere ilişkin çalışmalar, koordinatör olarak belirlenen Genel Müdürlüklerle işbirliği içerisinde derhal başlatılacaktır. Sorumlu kurumlar tarafından görev alanına giren konularda hazırlanacak ayrıntılı faaliyet raporları üçer aylık dönemlerle ilgili koordinatör kuruma gönderilecektir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. TÖRE/NAMUS CİNAYETLERİ KONUSUNDAKİ ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN YAŞAMA GEÇİRİLMESİNDE KOORDİNELİ ÇALIŞMASI GEREKEN KURUMLAR

ÖNERİLER	SORUMLU KURUM	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM/KURULUŞ
KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ TEDBİRLER		
1. Sistematik bir zihniyet dönüşümü için ders kitaplarında, günlük konuşmalarda, görsel ve yazılı basında, sinema filmlerinde Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür 1 ve Turizm Bakanlığı, Türk Dil Kurumu, Radyo ve Televizyon Üst Kurumu, Yüksek Öğretim Kurulu, Kurumları ile Sivil Toplum Kuruluşları, Görsel-İşitsel Medya Kuruluşları (Ulusal, Bölgesel ve Yerel)	Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür 1 ve Turizm Bakanlığı, Türk Dil Kurumu, Radyo ve Televizyon Üst Kurumu, Yüksek Öğretim Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığı	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Üniversiteler ve İlgili Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Sivil Toplum Kuruluşları, Görsel-İşitsel Medya Kuruluşları (Ulusal, Bölgesel ve Yerel)

D. MEDYA VE ŞİDDET KONUSUNDAKİ ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN YAŞAMA GEÇİRİLMESİNDE KOORDİNELİ ÇALIŞMASI GEREKEN KURUMLAR

ÖNERİLER	SORUMLU KURUM	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM/KURULUŞ
1. Ülkemizde mevcut medya hukukunun öncelikle 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınlarına İlişkin Kanunun ile bu Kanuna uygun olarak çıkarılan Yönetmeliklerin teknolojik gelişmelere uygun olarak güncelleştirilmesi "cinsiyet ayrımcılığı", "çocuk istismarı" ve "şiddet" içerikli yayımlara uygulanan müeyyidelerin caydırıcılıktan uzak kaldığı göz önünde bulundurularak yaptırım gücünün artırılmasına ve güncelliklerini yitirmeden uygulanabilmelerine yönelik düzenlemelerin yapılması, uygulanabilir bir mevzuatın yaratılması,	SORUMLU KURUM TBMM, İlgili Devlet Bakanlığı RTÜK	İlgili Kurum ve Kuruluşlar,

2. Avrupa Birliği, Muktesebatının üstlenilmesine ilişkin (24 Temmuz 2003 tarih ve 25178 Mükerrer sayılı Resmî Gazete) Türkiye Ulusal Programında Kültür ve Görsel İşitsel Politikanın öncelikler bölümünde de yer alan; küçüklerin ve insan onurunun korunmasında güçlü ve etkili bir seviyenin elde edilmesine yönelik ulusal çözümler geliştirilerek Avrupa görsel-ışitsel ve bilgi hizmetleri endüstrisinin rekabet edebilirliğinin geliştirilmesi hakkındaki 24 Eylül 1998 tarihli Konsey Tavsiye Kararı (31998H0560) Yeni medya hizmetlerinin gelişimi çerçevesinde öz-denetimin rolü hakkındaki 27 Eylül 1999 tarihli Konsey Sonuç Kararı (31999Y 1006/02) ilişkin olarak yayın kuruluşlarının kendi öz-denetim birimlerini kurarak bir önce kamusal yayıncılığın gereği kendi sorumlu yayıncılık ilkelere yerleştirmeleri,	Yazılı ve Görsel-ışitsel Medya Kuruluşları,(Kamu-Özel Ulusal Bölgesel ve Yerel), Yazılı Basın, Bilgi Hizmetleri ve Haber Ajansları	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği İlgili Kurum ve Kuruluşlar
3. Yayın planlamasında, yayın genel akışı içinde, yayın içeriğinde, çocuk istismarı ile cinsiyet ayrıımı, şiddet, pornografi, kadını küçültücü, incitici ve önyargılı yayınların yapılmaması için yayın kanallarının kendi "ETİK" değerlerini yerleştirmeleri ve yayın kimliğini öne çıkarmalarının sağlanması,	Yazılı ve Görsel-ışitsel Medya Kuruluşları,(Kamu-Özel Ulusal Bölgesel ve Yerel), Yazılı Basın, Bilgi Hizmetleri ve Haber Ajansları	İlgili Kurum ve Kuruluşlar
4. Özellikle radyonun yaygın gücü ve tüm ailenin birlikte olduğu, televizyon izlediği saatlerde ve yayının genel akışında "Çocuk programları" özellikle "REKLAM KUŞAKLARI"nda çocuk istismarının önlenmesi,	Yazılı ve Görsel-ışitsel Medya Kuruluşları,(Kamu-Özel Ulusal Bölgesel ve Yerel), Bilgi Hizmetleri ve Haber Ajansları	İlgili Kurum ve Kuruluşlar
5. Tüm yayın kanallarında, yayın içeriği ve planlamasında; evde ve çalışan kadına yönelik hedef kitleleri belirleyen, kadının toplumsal dönüşümünü sağlayacak, bilgilendirici programların öne çıkarılarak çok sayıda izleyiciye, kadına ulaşması için izlenebilirliği yüksek zaman diliminin belirlenmesi, uygulanması,	Yazılı ve Görsel-ışitsel Medya Kuruluşları,(Kamu-Özel Ulusal Bölgesel ve Yerel), Bilgi Hizmetleri ve Haber Ajansları	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Üniversiteler Kadın Araştırma ve Uygulama Merkezleri, İlgili Sivil Toplum Kuruluşları,
6. Mevcut Yasa kapsamında, televizyonlarda Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından kaldırılan programlar yerine şiddete karşı duyarlılığı artırıcı, kaliteli ve olumlu mesajlar veren eğitici ikame programların oluşturulması konusunda çalışmalar yapılması,	RTÜK, Görsel Medya Kuruluşları, (Kamu-Özel Ulusal Bölgesel ve Yerel), Bilgi Hizmetleri	İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
7. Başta program yapım ve yöneticileri olmak üzere televizyon programlarının üretiminin her aşamasında yer alan medya çalışanlarının "şiddete" ilişkin duyarlıklarını artırıcı "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" eğitimi almalarının sağlanması,	Yazılı ve Görsel Medya Kuruluşları,(Kamu ve Özel Ulusal, Bölgesel ve Yerel) Yayın Kuruluşları,	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
8. İzleyiciye medya karşısında "farkındalık" kazandırılması ve bilinci izleyiciler (özellikle ebeveynler) oluşturulması konusunda çalışmalar yapılması ve izleyiciye medya okuryazarlığının kazandırılması için eğitim programlarının düzenlenmesi,	RTÜK, Yazılı Medya Kuruluşları,(Kamu-Özel Ulusal Bölgesel ve Yerel), Bilgi Hizmetleri ve Haber Ajansları	İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları ve Sivil Toplum Örgütleri
9. Ülkemizde medyada karar mekanizmalarında cinsiyetçiliğin ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması,	Yazılı ve Görsel-ışitsel Medya Kuruluşları, (Kamu ve Özel Ulusal, Yerel Yayın Kuruluşları), Haber Ajansları Basın Meslek Örgütleri	
10. Medyanın kadın ve çocuğa yönelik "şiddetin" pekiştirilmesi ve ortadan kaldırılmasına ilişkin etkisini araştıran ve günümüzde büyük eksiklik olan araştırmaların yapılması	RTÜK, Görsel-ışitsel Medya Kuruluşları, (Kamu ve Özel Ulusal, Bölgesel, Yerel Yayın Kuruluşları)	Üniversiteler, Sivil Kuruluşları, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, TÜİK, TRT,
11. Sivil Toplum Kuruluşlarının "Medya İzleme Grupları" oluşturması ve medyanın günü gününe izlenmesi oto kontrolün sağlanması,	Basın Meslek örgütleri, Sivil Toplum örgütleri	İlgili kuruluşlar

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE FEMİNİST YAKLAŞIMLAR

Bircan Dağ

Haber-Sen 4 Nolu Şube Üyesi

Uluslararası İlişkilerde 1980'lerin sonlarında Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte uluslararası sistemde büyük çaplı değişiklikler meydana gelmiştir. Söz konusu sistemik değişikliklerin ardından uluslararası ilişkiler teorilerinin tanımları, kavramları ve temel varsayımları yeniden ele alınmıştır. Bu dönemde iki kutuplu uluslararası sistem çözülerek ortadan kalkmıştır. Uluslararası sistemde meydana gelen bu büyük değişimi öngöremeyen geleneksel uluslararası ilişkiler teorileri, değişen dünya düzenini açıklamada yetersiz kalmış, yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulmuştur. Feminist uluslararası ilişkiler de bu yeni yaklaşımlara paralel olarak 1980'lerin ortaları ve 1990'lı yılların başında uluslararası ilişkiler disiplinin temel konularını analizlerinde tartışmaya başlanmıştır. Erkek egemen söylemin en baskın olduğu sosyal bilimlerden biri olan Uluslararası İlişkiler disiplinde önemli kırılmanın yaşandığı bu feminist yaklaşımlar büyük gelişme kaydetmiştir. Feminist uluslararası ilişkiler yaklaşımları küresel sorunların (savaş, çevre tahribatı, kadın ticaretinin uluslararasılaşması, uluslararası terör, enerji sorunları, insan hakları ihlalleri, nükleer silahlanma vb) çözümüne yönelik önemli analizler ortaya koymuşlardır. Feminist uluslararası ilişkiler alanının önde gelen isimlerini şöyle sıralayabiliriz: Ann Tickner, Cynthia Enloe, Christine Sylvester ve Sandra Harding. Bu isimler feminist uluslararası ilişkiler kuramının gelişmesinde büyük katkılar sağlamış; disiplinin erkek bakışlı söylemlerine saldırmıştır. Feminist analizlerinde özellikle rasyonalist teorilerin nesnellik kılıfı altında erkek bakışının

disiplinde hakim olduğu vurgusu yapan kadın akademisyenler, alternatif bir bakış açısının mümkün olduğunu vurgulamışlardır. Feminist uluslararası ilişkiler teorisyenleri, toplumsal cinsiyet mefhumunun dünya siyasetinin açıklanması noktasında merkezi bir konuma sahip olduğunun altını çizdiler ve toplumsal cinsiyetin önemli ampirik bir kategori olmasının yanısıra alternatif bir dünya görüşünün anlaşılmasında analitik işleve sahip bir araç olarak da gördüler (True, 2005:213). Kısacası toplumsal cinsiyet kavramı disiplinin açıklayıcı kavramları arasında başat konumdadır. Temelde patriarkal toplumsal düzeni eleştiren Feminist teori cinsiyet kavramının iki farklı anlamı olduğu varsayımı üzerinden hareket eder. İngilizce "sex" olarak kullanılan ve insanlar arasındaki biyolojik farklılıklara dayanan anlamı ile İngilizcesi "gender" olup Türkçeye toplumsal cinsiyet olarak tercüme edilen kadın-erkek farklılığı ve bu farklılığın sosyalizasyon sürecinde kazanılan, sonradan öğrenilen kadın-erkek rollerine atıf yapılan, tamamen toplumsal temellere dayalı anlamdır. Feminizmin temel kavramlarından olan toplumsal cinsiyet uluslararası siyaseti anlamayı sağlar.

Feminist uluslararası ilişkiler alanında en önde gelen isimlerden olan Ann. J Tickner'ın çalışmaları feminist yaklaşımların disiplinin temel varsayımlarının sorgulanmasında önemli çalışmalardır. Tickner'a göre uluslararası ilişkilerin hakim teorisi olan realizm ve neo-realizmin teorisyenleri kadınların tecrübelerini göz ardı etmişlerdir. Klasik realist düşünürlerden olan Niccoli

Machiavelli ve Thomas Hobbes ve neo-realizmin (yapısal realizm) en önemli temsilcisi olarak kabul edilen Kenneth Waltz'ın eserleri incelendiğinde devletin başında yer alan, dış politikada son sözü söyleyen kişilerin hepsi ya erkeklerdir ya da maskülen(eril) özelliklere sahip kişilerdir. Disiplininin egemen yaklaşımlarına yönelik feminist eleştiriler, cinsiyet temelinde olmuş; iktidarı(power) elinde bulunduran erkeklerin kadını hem toplumsal hayattan ve devletten hem de uluslararası alandan dışladığı veya kadının rolünü çok kısıtlı tuttukları yönünde olmuştur. Feministler ayrıca kadını baskı altında tutan ve sınırlandıran tüm yapıları deşifre etmektedirler.

Dünya siyasetinde kadın temsiliyeti düşük düzeyde olmasına rağmen geçmişle kıyaslandığında kadınların uluslararası politika alanlarında temsil oranları artmıştır. Feminizm kadınların uluslararası alanda söz sahibi olmasında ve temsiline artmasında önemli rol oynamıştır. Feminist düşünce bunun yanısıra uluslararası ilişkiler alanında kadınların katkılarını önem vermiş, bu katkıların göz ardı edilmesine şiddetli itirazlar yönelmiştir. Tüm bu gelişmeler şunu göstermiştir ki devletlerin ve uluslararası örgütlerin kadınları daha fazla ciddiye almaları kadın hareketinin önemli kazanımları arasında yer almaktadır (True ve Mintrom, 2001:27-57).

Feminist Teorinin Uluslararası İlişkiler Disiplinine Yönelik Eleştirileri

Feminist teorinin uluslararası ilişkiler disiplinine yönelik en temel eleştirisi, disiplinin kadınlara yer vermemiş olmasıdır. Feminizme göre, uluslararası ilişkilerin geleneksel kuramları(Realizm, Neo-realizm, Liberalizm, Neo-liberalizm) objektif ve evrensel değildir. Bu yaklaşımlar kadınları yok saymış; ortaya koydukları önermelerin tamamı erkek bakışının ürünleri olmuştur (Tickner, 1994:43). Tickner klasik realizmin önemli isimlerinden biri olan Hans J. Morgenthau'nun 'realist' iddialarını eleştiren bir makale yazmış ve makalesinde önemli feminist tespitler yapmıştır. Tickner'in

ulaştığı sonuç şu olmuştur: uluslararası alanda kadınlar misafir olarak kabul edilerek alanın çeperine itilmiş; uluslararası ilişkiler disiplini erkek merkezli bir temele dayanmış olmasına rağmen realistler 'insan doğası'nın uluslararası politikayı anlama noktasında temel alındığını iddia etmişlerdir(Tickner, 1991:27-32).

Feminist düşünürler, uluslararası ilişkiler disiplinini ele alırken toplumsal cinsiyet kavramı çerçevesinde hareket etmektedirler. Geleneksel uluslararası ilişkiler yaklaşımlarında erkek egemen bir bakışın olduğunun altını çizen feministler devletin uluslararası alandaki faaliyetlerinin çoğunlukla erkekle özdeşleştirilmesinin de sorgulanması gerektiğini ifade etmektedirler. Devletin ulusal ve uluslararası alanda güvenliği sağlama, gücü elde etmesi ve egemenliğine halel getirecek durumlara karşı amansız davranması gibi olgular eril zihniyetin tezahürleridir. Objektiflik kisvesi altında sadece eril deneyimlere yer veren uluslararası ilişkiler disiplini ve uluslararası sistemin temel aktörü olarak gördükleri devletlerin hayatta kalmak için erkeksi özellikler taşımaları (bağımsızlık, özerklik, askeri kapasitesini arttırma, kendi kendine yetme vb) gerektiğini belirten geleneksel teorik yaklaşımların savunucuları feminizm tarafından sorgulanır. Feministler ayrıca rasyonalite, mantık, güçlü olma, bağımsızlık ve koruma sağlama gibi özelliklerin erkeğe; irrasyonellik, güçsüz ve bağımlı olma, duygusallık ve korunaksızlık gibi özelliklerin ise kadına ait olarak düşünülmesinin kabul edilemez olduğunu söylerler. Tickner'a göre realist kuramın savunucuları olan Hobbes, Machiavelli ve Morgenthau'un devletler arasındaki çatışmayı açıklarken 'insan doğasının kötülüğü'nü varsayımına başvurmaları gerçekte "erkek doğası" temelli varsayımla hareket ettiklerini göstermektedir(Tickner, 1999:47). Neo-realizmin en önemli ismi Kenneth Waltz'un eseri olan Man, TheStateandWar(İnsan, Devlet ve Savaş) 'da dış politika kararlarını alıp uygulayan, devleti yöneten, güç mücadelesi verenler hep erkekler olarak kabul edilmiştir.

Feministler, özellikle uluslararası ilişkilerin egemen teorisi olan realizmi hedef tahtasına oturtmuştur. Realist teorisyenlerin eserlerinde egemen erkek bakışının açıkça sergilendiğini vurgulayan feministler teorinin devlet merkezli analizlerine de karşı çıkmıştır. Realistler uluslararası ilişkilerin temel aktörü olarak kabul ettiği devletin içindeki yapılara analizlerinde yer vermezler. Realistler tarafından göz ardı edilen devlet içindeki bu birimlere feministler analizlerinde yoğun bir biçimde vurgu yaparlar. Diğer taraftan özellikle Neo-realistlerin uluslararası sistemin anarşik yapısını temel alarak uluslararası

sistemi açıklama girişimleri de feministler tarafından eleştirilmiştir. Zira feministlere göre uluslararası sistemin anarşik bir yapı olduğu varsayımı tamamen bir erkek kurgusudur. Feminist düşünürlerden Sylvester, neorealistlerin temel savı olan uluslararası sistemin anarşik olduğu varsayımının feministlerce çürütüldüğünü iddia eder. Sylvester, feministlerin dünyanın farklı yerlerinde kurdukları iletişim ağları ve dayanışma sayesinde kadın örgütlenmelerinin uluslararası niteliğine büründüğünü, bunun sonucunda da devletlerarası ilişkilerin ötesine geçildiğini ileri sürer (Sylvester, 1994:7). Sylvester,

2000'li yılların başında kaleme aldığı "Feminist Uluslararası İlişkiler: Bitmeyen Bir Yolculuk" isimli kitabında feminist uluslararası ilişkilerin yeni başladığını ve bitmeyen bir yolculuk olduğunu dile getirmiştir (Sylvester, 2002:1)

Küresel siyasetin en önemli konuları olan savaş, çatışma ve güvenlik alanlarında önemli katkılar sunan feministler özellikle eril konular olarak görülen savaş ve çatışma olgusunu toplumsal cinsiyet temelli bir bakış açısıyla ele almışlardır. Klasik güvenlik yaklaşımını(güvenliğin sadece askeri ve siyasi boyutlarını ele alan anlayış)

sorgulayan feministler güvenliğin çok boyutlu olduğunu ve kuramlarında özellikle insan güvenliğini merkeze almışlardır. Feministler güvenliği şöyle tanımlamışlardır: "Güvenlik fiziksel, yapısal, ve ekolojik şiddetin tüm biçimlerindeki azalmadır" (Koyuncu, 2018:229). Sylvester'a göre güvenliği tanımlamak zordur, zira güvenlik anlaşılması güç ve tarafsız olmayan bir yapıdır. Feminist düşünürler askeri güvenlik konusunda geleneksel yaklaşımlarla zıtlık içerisindedir. Feministler, militer yapının kapasitesinin arttırılmasını, , devleti dış tehditlere karşı koruyan bir güvence

olmaktan çok kadının güvenliğine yönelik bir tehdit olarak değerlendirmişlerdir. Bu yaklaşıma göre militarizm kadını reddetmekte ve onu erkeğe bağımlı kılmaktadır (Koyuncu, 2018: 221). Militer yapı, kadına yönelik devlet şiddetinin arttırılmasına yardım etmektedir. Feministler çatışma ve savaşlarda en çok kadınların maruz kaldığı tüm olumsuzluklara (doğrudan şiddet, ekonomik boykot, sosyal ve çevresel tahribat gibi) işaret etmektedir. Tickner'in da belirttiği gibi erkeklerin savaşa kadınları ve çocukları korumak için girdiği yönündeki söylemi, savaşlar sırasında ve sonrasında en kötü etkilenen kesimlerin başında kadın

ve çocukların yer alması gerçeğiyle tezat oluşturmaktadır (Tickner, 1997:27)

Feministler kadınların uluslararası ilişkilerde özgürlüğünü ve etkinliğini sağlaması konularında aynı görüşlere sahip olmasına rağmen buna giden yollar konusunda farklı fikirler öne sürmüştür. Fakat feminizm temelde hem toplumsal alanda hem de uluslararası alanda kadının ikincil konumuna son vermeyi, kadın üzerindeki baskının ortadan kalkması ve erkeklerle eşitliğinin sağlaması gibi noktalar üzerinde fikir birliği içindedir. Feministler, Uluslararası arenada kadının görünür

kılınması ve disiplindeki maskülen değer ve yaklaşımların sorgulanması konularında da aynı doğrultuda hareket etmektedirler. Feminist düşünce uluslararası ilişkiler alanına ciddi katkılar yapmıştır. Disiplinin temel ilgi alanlarına yönelik feminist bakış açısıyla birçok çalışma yapan feminist kadın akademisyenler uluslararası ilişkilere yeni bir bakış ve dinamizm kazandırmıştır.

Kaynakça

True, Jacqui (2005) "Feminism", S. Burchill et. al. (der), Theories of International Relations, Palgrave, Macmillan, 213-243.
Sylvester, Christine (1994), Feminist Theory and

International Relations in a Postmodern Era, Cambridge, Cambridge University Press.
Sylvester, Christine (2002), Feminist International Relations: An Unfinished Journey, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
Tickner, Ann (1991), "Hans Morgenthau's Principles of Political Realism: A Feminist Reformulation" R. Grant and K. Newland (der), Gender and International Relations, Indianapolis, Open University Press, 27-41.
Tür, Özlem ve Koyuncu A. Çiğdem (2018), "Uluslararası İlişkilerde Toplumsal Cinsiyet", Evren Balta (der), Küresel Siyasete Giriş: Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler, İletişim Yayınları, 221-235.

KADINA YONELİK SİDDET SİSTEMİN ÜRETTİĞİ BİR SORUNDUR

Ayşegül Altunkaynak
Disk İletişim-İş Genel Sekreteri

Her gün yaşadığımız birbirinden ağır ülke sorunlarının içinde kadına yönelik şiddet yerini koruyan, gündemden düşmeyen bir mesele ne yazık ki.

İnsan hafsalasının almayacağı biçimlerde katledilen, camdan atılan, çocuğunun gözü önünde boğazı kesilen, kurşunlanan kadınların bazen koca, kardeş, sevgili bazen de hiç tanımadığı bir karşı cinsin kurbanı olduğunu gördük sayısız haberde. Bununla da sınırlı değil; işyerinde, okulda, parkta, yolda, hemen her yerde baskı, mobing ve tacizle karşı karşıya kalıyor kadın. Beşiktaş'ta patronunun şiddetine maruz kalan, okulda kopya çekmesine izin vermediği için erkek öğrencisi tarafından defalarca bıçaklanarak öldürülen, işyerinde uğradığı tacizi, baskıyı dile getirdiğinde işinden olmakla kalmayıp bir de "hak etmiş, o da öyle açık seçik giyinmeseydi, cilveli cilveli konuşup

gülmeseydi" gibi yakıştırmalarla etiketlenen kadın...

Ama bu sorunu sadece ataerkil toplumun kadın erkek ilişkileri sonucu oluştuğunu varsaymak eksik ve kısır bir bakış açısı olur. Bugün, hemen tüm dünyadaki uygulamalara bakıldığında sadece ülkemizde değil, tüm dünyada kadının uğradığı fiziksel, ruhsal ve ekonomik şiddetin gerçek üretene ve sorumlusunun kapitalist sistemin ta kendisi olduğunu görürüz.

Kadına yönelik ruhsal-fiziksel şiddet artadursun, köhnemiş sistemin çarklarından biri olan adalet kurumu da kadını

görmezden gelmeye, sorunlarını yok saymaya devam ediyor; hatta caydırıcılığı olmayan sınırlı ceza ve yaptırımlar ile de tüm bu vahşet tablolarına çanak tutuyor.

Adalet Bakanlığı kadın cinayetleri ve çocuk istismarlarının boyutuyla ilgili ulaşabileceğimiz veri kaynaklarını (2002-2017) erişime kapattı. Aile Bakanlığı kadına yönelik şiddetle ilgili bilimsel araştırmayı sonuçlarını uygun bulmadığı için kamuoyundan gizledi. Şimdi hal böyle iken tekrar düşünmeye davet ediyorum herkesi: Kadına yönelik şiddet sadece kadın ve erkek

iki cinsin ilişkileri üzerinden açıklanabilir mi? Yoksa bir sınıfsal sorun, kapitalist sistemin ürettiği ve çözümün de bu köhne sistemden kuruluşta olduğu bir gerçeklik midir? Elbette ikinci şık doğrudur.

Bugün mecliste gündeme getirilen yasa taslağında yer alan nafakanın kaldırılması, kız çocuklarının tecavüzcüleriyle evlendirilmesinin meşrulaştırılması orta yerde dururken, kadının haklarını iyileştirmeye yönelik olduğuna dair allayıp pullayıp servis ettikleri bu uygulamalar aslında kadını sömürme planlarında

kapitalist sistem taşıyıcılarının iyice pervasızlaştığının açık bir resmidir.

Emekçi sınıfları hedef alan sistemde kadınlar iki kat fazla mağdur ediliyor. Emekçi halkları bölüp birbirine düşürerek onları zayıflatan kapitalizmin iğrenç oyunlarının belki de en büyüğü iki cinsin birini saldırgan diğerini mağdur rolleri ile donatıp bunun üzerinden sömürüyü en yukarıya taşımakla gerçekleşiyor.

İşte burada can alıcı nokta kadına yönelik şiddetin sadece toplumsal bir sorun olmadığı, sistemin ürettiği ve sömürüyü artırmak için kullandığı gerçekliğinden hareket etme ihtiyacını görebilmektedir. Bu pis oyunu bozacak olan emekçi halkların kadın ve erkek birlikte hareket ederek bu çürümüşlüğün dayattığı sömürü düzenine karşı aynı safta mücadele etme iradesini gösterebilmesidir.

KADIN MECLİSİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Haber-Sen Kadın Meclisi

6. Dönem 6. Kadın Meclisi toplantımızı 23.10.2019 tarihinde sendikamız genel merkezinde aşağıdaki gündemlerle gerçekleştirdik.

GÜNDEM

1. Açılış ve Bilgilendirme
2. 'Mobbing ve Mücadele Yöntemleri' konulu eğitim çalışması
3. Bilgilendirme
4. Siyasal-Sendikal Sürecin Değerlendirilmesi
5. İş Kolumuza Yönelik Sorunlar
6. Gelecek Dönemin Planlanması ve Öneriler
7. Kapanış

SİYASAL -SENDİKAL SÜREÇ

Türkiye gündeminde uzun yıllardır süren bir savaş gündemi mevcuttur. İktidarını kaybetme riski ile karşı karşıya olan ve hiç bir sorunu çözme niyeti taşımayan AKP-MHP faşist iktidar bloğu, sorunlarının üstünü örtme, toplumsal tepkinin önüne geçme ve sessizliğe mahkum etmek için yeniden savaş politikaları ile ırkçılık ve militarizmi devreye sokmuştur. Aslında iktidar bloğu bu tutumuyla ömrünü uzatmayı hedeflemiştir. İlan edilen 120 saatlik ateşkes sürecinde bile sivilleri hedef aldığı kamuoyuna yansıyan bazı görüntülerle ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte iktidarın savaş ve insanlık suçu işlediği apaçık ortada olup uluslararası kamuoyunun da gündemine girmiştir. Suriye'de yaşananların çözümü ancak halkların eşit ve özgürce bir arada yaşadığı demokratik bir oluşumla mümkündür. Bu anlamda Rojava'da IŞİD'e karşı özellikle kadın öncülüğünde ortaya konulan büyük bir kazanım varken, bu operasyonun IŞİD'i yeniden canlandıracağı kaygısını da kadınlar olarak taşımaktayız. .

Savaşın olumsuz etkilerini özellikle kadınlar ve çocuklar üzerinde görebiliyoruz. Savaş

kadınlar için taciz, tecavüz, katledilme, daha fazla yoksullaşma, göç etme, mülteci olmaya zorlanma anlamına gelmektedir. Dünyadaki bütün savaşlar göstermiştir ki savaşın bedelini savaş kararı alanlar değil başta kadınlar olmak üzere yoksul halklar ödemiştir. Bizler savaş planlarının ortağı yada bir parçası olmayacağız. Bugün ülkenin ihtiyacı olan adalet, demokrasi, kadın özgürlüğü ve toplumsal barıştır. İşte biz kadınlar bu yüzden savaşı değil barışı, ölümü değil yaşamı savunuyoruz.

Yaşanılan savaş öncesinde de iç siyasette AKP- MHP faşist iktidarı Kürt sorununda çözümsüzlük politikalarıyla seçimlerle kazanamadığı belediyeleri kayyum atayarak gasp etmiştir. Bu haliyle halkın seçme ve seçilme hakkı elinden alınmış, iradesi yok sayılmıştır. Engellemeler ile yasaklamalarla, kayyumlarla bir halkın varlığı inkar edilemez, iradesi yok sayılamaz. Daha önce edindiğimiz deneyimlerle biliyoruz ki kayyum politikalarında da hedef alınan kadın ve kadın kuruluşlarıdır.

Kadınlar toplumda iktidarın savaş ve yıkım politikalarıyla karşı karşıya iken evde de devletin küçük bir örneği olan aile içinde en yakınları tarafından şiddete uğramaktadır. Sosyal devlet anlayışı olmadığı için gidecek yer bulamayan kadınlar şiddet dolu evlerinde yaşamak zorunda kalmakta, yoksulluk ile yüz yüze kalmaktadırlar. Hergün onlarca kadın en yakınları tarafından öldürülmekte şiddet, taciz ve tecavüze maruz kalmakta verilen iyi hal indirimleriyle de faillere caydırıcı cezalar verilmemektedir. Buna rağmen iktidar bunları önlemek yerine istanbul sözleşmesi, 6284 sayılı kanunu tartışmaya açarak var olan kadın kazanımlarını da gasp etmeye

**SAVAŞA KARŞI BARIŞI
ÖLÜME KARŞI YAŞAMI
SAVUNMAYA DEVAM EDECEĞİZ
HABER-SEN KESK**

çalışmaktadır. İş yaşamında da biz kadınlara; esnek güvencesiz çalışmayı dayatmaktadır. TRT işkolumuzda İFP ile birlikte birçok arkadaşımız çalıştıkları kurumdan istekleri dışında başka kurumlara aktarılmış burda da ilk hedef alınanlar kadınlar olmuştur. Yine her geçen gün artan iş yükü ile PTT'de de İHS ve taşeron çalışmayı yaygınlaştırarak iş güvencesini ortadan kaldırmayı hedeflemiştir. Getirilen performans sistemi ile de az personelle çok iş yaptırarak köleci çalışma koşullarını dayatmıştır. Bu iş yoğunluğunda kadınlar fazlasıyla mobbinge maruz kalmakta hakları olan süt izinleri vb izinlerini yeterli düzeyde kullanmada sorun yaşamaktadırlar. Biz Habersen kadın meclisi olarak tüm bu uygulamaların karşısında kız kardeşlerimiz ile birlikte mücadelemizi sürdüreceğiz ve örgütlülüğümüzü büyüteceğiz.

TOPLANTIDA ALINAN KARARLAR ve ÖNERİLER

1. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet ile Uluslararası Mücadele gününde kadın bültenimizin çıkarılması
2. İllerde şubeler platformu ile birlikte 25 Kasım etkinliklerine katılım sağlanması
3. Kadına yönelik şiddet ile ilgili bir kısa filmin yapılması
4. Mobbing ile ilgili önümüzdeki süreçte bildiri ve broşür basılması
5. Mobbing ve benzeri eğitimlerin genel meclise de verilmesi
6. Sendikada bile karşılaştığımız eril dilin aşma anlamında toplumsal cinsiyet

eğitiminin de genel meclis ile birlikte yeniden alınması

7. Önümüzdeki süreçte bir kadın eğitim kampının gerçekleştirilmesi
8. Kongreye gitmeden önce kadından doğru bir kadın perspektifinin oluşturulması
9. Dağıtım ve gişede çalışan gebe kadınlara pozitif ayrımcılık yapılması
10. Kadın örgütlenme çalışmalarını sadece kadın sekreteri üzerinden değil kolektif bir çalışma ile yürütülmelidir
11. Kreş bir ebeveyn problemidir. Kreş ile ilgili geçen dönemde olduğu gibi bu dönemde de 50 nin üzerinde çalışanın olduğu her yerde kreş talebi ile ilgili bir dilekçe kampanyası başlatılmalıdır.
12. Kurum içi eğitimlerde toplumsal cinsiyet eğitimi verilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

BAŞKANLAR KURULUNA ÖNERİLER

1. Personel eksikliğine yönelik çalışmalar yapılması
2. Performans sistemi ile ilgili dava süreçlerinin takip edilmesi, sürekli bilgilendirmelerin yapılması, broşür ve afişlerin basılması
3. TRT, PTT personel alımlarında son süreçlerde mülakat ile birlikte kadın erkek istatistiklerinin ve sayılarının bilgi edinme kanununa göre talep edilmesi
4. Savaşı değil barışı, ölümü değil yaşamı savunuyoruz şiarıyla ortak bir basın açıklaması yapılması

Kıtabın Adı : KURTLARLA KOŐAN KADINLAR

Yazar : CLARISSA P. ESTES

Yayınevi : AYRINTI YAYINLARI

KİTAP HAKKINDA BİLGİ:

MülksYazar 19. yüzyıla birlikte insanlığın doğadan kopuşu ve duygulara yer vermeyen kapitalist bir endüstri çarkının içinde kayboluşundan yola çıkarak, kadınların yapması gereken ilk şeyin içlerindeki doğal sesi keşfetmek olduğunu söylüyor ve kadınların içlerinde yatan sınırsız güç ve yaratıcılığın, kurtların doğal yabanıllığında yattığı savını ileri sürüyor. Kadınların çoğu zaman farkında olmadan içselleştirmek zorunda bırakıldıkları eziklik ve yetersizlik duygusuna, bastırılmış cinsel güdülerine çok değişik bir malzemedен yaklaşıyor: masallar! Kitaptaki farklı kültürlerden derlenen masallar, kadınların ilişkileri, kişisel imgeleri ve hatta bağımlılık gibi temalar çevresinde gelişiyor. Örneğin Afrika kökenli bir öykü, kadının ikili doğasını yansıtıyor; Ortadoğu'ya ait bir masal, sıradan bir kilim gibi görünen büyümlü bir halının toplumun önyargılarını ve görünüşe ne kadar kolay aldandığını ortaya koyuyor. Yayımlandığında büyük övgüler almış bu sıradışı kitap, okuru heyecanlı bir yolculuğa çağırıyor.

Filmin Adı : THE PIANO

Yönetmen : JANE CAMPİON

Oyuncular : HOLLY HUNTER, HARVEY KEİTEL, SAM NEİLL,
ANNA PAQUİN

Tür : Dram, 1993

FİLM ÖZETİ

The Piano, dilsiz bir piyanist olan Ada ve kızının, 19. Yüzyılın ortalarında Yeni Zelanda'nın Batı kıyısında geçen hikayesidir. Altı yaşından beri tek bir kelime bile konuşamayan Ada bu sükunluğunu çok sevdiği piyanosuna yansıtmış, iyi bir piyanist olmuştur. Babası Ada'yı, Yeni Zelanda'lı bir zenginle yaptığı anlaşmayla evlendirir ve genç kadın kızını da alarak daha önce hiç görmediği, bilmediği bu ülkeye taşınır.

Oscar ödüllü bu film dilsiz bir kadının özgürlük arayışını; kendi kimliğini bulma, cinselliğini ve arzularını ifade etme mücadelesini konu ediniyor. Filmdeki piyano ise kadının ataerkil düzene başkaldıran, direnen, kendini özne olarak var etmeye çalışan kimliğinin bir simgesi, vücudunun bir parçası, sessiz çığıklarıdır.

**KADINA
YÖNELİK
ŞİDDETE
SON**

HABER-SEN

BASIN YAYIN İLETİŞİM ve POSTA EMEKÇİLERİ SENDİKASI
MEDIA COMMUNICATION AND POSTAL EMPLOYEES UNION